INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: PILARKA ŁAŃCUCHOWA

instrukcja stanowiskowa (art. 237[1] § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *pilarka łańcuchowa: producent, typ (spalinowa, elektryczna, akumulatorowa), długość prowadnicy, nr ewidencyjny*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	

Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

- ☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)
- ☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

- ☐ odbicie prowadnicy w stronę operatora (kontakt końcówki z drewnem)
- ☐ przecięcie nogi albo dłoni łańcuchem
- ☐ zakleszczenie prowadnicy, pęknięcie łańcucha
- ☐ upadek ciętego elementu albo gałęzi, przewrócenie drzewa przy wycince
- ☐ pożar przy tankowaniu, oparzenie o tłumik
- ☐ spaliny w miejscu o słabej wymianie powietrza
- ☐ hałas, drgania, pył drzewny

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

- ☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
- ☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
- ☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
- ☐ spodnie albo nogawice z wkładką chroniącą przed przecięciem, obuwie ochronne z ochroną przed przecięciem
- ☐ rękawice ochronne, hełm z osłoną twarzy albo okulary
- ☐ ochronniki słuchu

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ przy ścince drzew: wpis w książce operatora, pilarki mechaniczne do ścinki drzew kl. III (zał. nr 1 gr. II lp. 11, § 23 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ poznaj instrukcję obsługi pilarki (§ 63 ust. 2 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ sprawdź hamulec łańcucha, chwytacz łańcucha, blokadę przyspiesznika, wyłącznik i osłony (§ 15 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ sprawdź naostrzenie i napięcie łańcucha, prowadnicę i smarowanie według DTR
- ☐ tankuj przy wyłączonym, ostygniętym silniku, z dala od ognia i iskier (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozp. ppoż.)
- ☐ spalinową pilarkę uruchamiaj tylko tam, gdzie jest dość powietrza (§ 5 ust. 2 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ ogrodź strefę, w którą mogą spaść cięte elementy: 1/10 wysokości, nie mniej niż 6 m (§ 21 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ wynik sprawdzenia wpisz do dokumentacji maszyny, jeśli jest prowadzona (§ 70)

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ uruchamiaj pilarkę na ziemi albo opartą stabilnie, z włączonym hamulcem łańcucha
- ☐ trzymaj pilarkę oburącz, kciukiem obejmując uchwyt
- ☐ nie tnij końcówką prowadnicy i powyżej wysokości barków
- ☐ stój stabilnie, poza linią cięcia, materiał podeprzyj i unieruchom
- ☐ przenoś pilarkę z włączonym hamulcem łańcucha, prowadnicą do tyłu
- ☐ przy uszkodzeniu zatrzymaj silnik i odłóż pilarkę (§ 67)
- ☐ przy wycince pracuj według instrukcji ścinki ustalonej przez kierującego robotami

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ zatrzymaj silnik, załóż osłonę prowadnicy
- ☐ oczyść pilarkę środkami do tego przeznaczonymi (§ 71 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ zabezpiecz pilarkę przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione (§ 5 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ zgłoś usterki i zużyte elementy tnące

7. Zakazy

- ☐ praca z usuniętymi albo wyłączonymi zabezpieczeniami, np. hamulcem łańcucha (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozp. z 20.09.2001; § 15 ust. 4 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ przeróbki pilarki (§ 2 ust. 1 pkt 2)
- ☐ naprawa, czyszczenie i napinanie łańcucha przy pracującym silniku (§ 72 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ czyszczenie benzyną etylizowaną i rozpuszczalnikami (§ 2 ust. 1 pkt 4 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ cięcie z łyżki ładowarki albo z wideł wózka (§ 6 ust. 2 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ palenie tytoniu przy tankowaniu i paliwie (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozp. ppoż.)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Przecięcie ciała, krwawienie	
Odbicie pilarki, zakleszczenie prowadnicy	
Pożar paliwa lub pilarki	
Upadek drzewa lub elementu na osobę	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Pilarka łańcuchowa: § 1, 2, 5, 23 i 26 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583), zał. nr 1 gr. II lp. 11 w brzmieniu z Dz.U. 2020 poz. 1461, § 23 w brzmieniu z Dz.U. 2023 poz. 291; § 5 ust. 2, § 6 ust. 2, § 15, § 16 ust. 2 i § 32 rozporządzenia Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596; § 2 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia przeciwpożarowego (t.j. Dz.U. 2023 poz. 822); § 21, 61, 63, 64, 67, 70–72 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).